

**SU KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE
HAVZA ÖLÇEKLİ
FAALİYETLER**

**BASIN SCALE ACTIVITIES IN WATER RESOURCES
MANAGEMENT**

Taner KİMENÇE

SU KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE HAVZA ÖLÇEKLİ FAALİYETLER

Taner KİMENÇE

Tarım ve Orman Bakanlığı

Su Yönetimi Genel Müdürlüğü

Özet

Su kaynaklarına olan talebin giderek artması, mevcut su kaynaklarının hem kalite hem de miktarının korunmasını dikkate alarak bütüncül, etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini zaruri hale getirmektedir. Bu sebeple, Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye’de 11 havza için Nehir Havzası Yönetim Planı (NHYP), 6 havza için Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) ve 25 içme suyu kaynağı için İçme Suyu Havza Koruma Planları hazırlanmış olup tüm havzalar için tamamlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, bu çalışma; Nehir Havza Yönetim Planları, Sektörel Su Tahsis Planları ve İçme Suyu Koruma Planları kapsamında yapılan faaliyetler ve Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu ile planların nasıl uygulandığına ve Havza Yönetim Heyetleriyle havzalardaki durumun takibinin nasıl sağlandığına ilişkin bir inceleme sunmaktadır. Bu planlar; su kaynakları üzerindeki insani, endüstriyel, tarımsal ve diğer kirletici unsurların azaltılmasını ve önlenmesini, bu sayede su kaynaklarının kalitesinin korunmasına ve “iyi” su durumuna erişilmesini sağlamaktadır. Yine bu planlar; su kaynaklarının tüm canlıların, insani tüketimin ve ekonomik üretimde bulunan sektörlerin ihtiyaçları dikkate alınarak ve israfı önlenerek, adil, hakkaniyetli ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına hizmet etmektedir. Havza ve içme suyu havzası ölçeğinde su yönetimi ve planlama yaklaşımları, paydaş katılımını içeren uygulama ve takip mekanizmalarıyla desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Su kaynakları yönetimi, Havza, Havza ölçekli planlar

BASIN SCALE ACTIVITIES IN WATER RESOURCES MANAGEMENT

Taner KİMENÇE

Ministry of Agriculture and Forestry

General Directorate of Water Management

Abstract

The growing demand for water resources highlights the necessity of managing existing water resources in a comprehensive, efficient, and effective manner, while considering the protection of both water quality and quantity. To this end, the General Directorate of Water Management, Ministry of Agriculture and Forestry in Türkiye, has prepared River Basin Management Plans (RBMPs) for 11 river basins, Sectoral Water Allocation Plans (SWAPs) for 6 river basins, and Drinking Water Basin Protection Plans for 25 drinking water sources. The goal is to complete plans for all basins. This study provides a review of the activities carried out within the scope of River Basin Management Plans, Sectoral Water Allocation Plans, and Drinking Water Protection Plans. It also highlights how these plans were put into practice with the Water Management Coordination Board and how the situation in the basins was monitored through Basin Management Committees. These plans aim to reduce and prevent pollutants caused by human, industrial, agricultural, and other activities, thereby maintaining the quality of water resources and achieving “good” water status. Moreover, they promote the fair, equitable, and sustainable use of water resources by considering the needs of all living beings, human consumption, and economic production sectors while minimizing waste. The implementation and follow-up mechanisms that support basin and drinking water basin-scale water management and planning approaches include stakeholder participation.

Keywords

Water resources management, Basin, Basin scale plans

1. Giriş

Canlıların varlığını sürdürmesi için en temel ihtiyaç sudur. Kullanılabilir ve temiz su kaynaklarına olan ihtiyaç ülkelerin gelişmesine paralel olarak sürekli artmaktadır. Bununla birlikte; hızlı nüfus artışı, refahın yükselmesinden dolayı insanların istek ve ihtiyaçlarının artması, sanayileşmenin etkisi ile dünyada ve Türkiye’de kişi başına düşen temiz su kaynağı miktarı hızla azalmaktadır (Su Yönetimi Genel Müdürlüğü [SYGM], 2023).

1960 yılında Türkiye nüfusu 27 milyon iken 2022 yılı itibarıyla yaklaşık 85 milyona, Dünya nüfusu ise 3 milyar iken bugüne geldiğimizde 8 milyara ulaşmış durumdadır. Fakat dünyadaki su kaynaklarının miktarı sabit olduğu için kişi başına düşen su miktarı hızla azalmaktadır.

Türkiye’de kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı yıllık 1.310 m³/yıl iken nüfus artışı ve sanayileşme hızı göz önüne alındığında 2040 yılında bu miktarın yıllık 1.120 m³/yıl’a kadar düşeceği tahmin edilmektedir. Bu verilere göre, Türkiye “su stresi” altında olan bir ülke olup yapılan birçok bilimsel çalışmaya göre, yakın bir gelecekte ülkemizin “su kıtlığı” yaşayan bir ülke durumuna gelmesi öngörülmektedir (SYGM, 2023).

Su kaynaklarına olan talebin giderek artması, uzun yıllar ortalaması değişmeyen mevcut su kaynaklarının kalite ve miktarının korunmasını dikkate alan, bütüncül, etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini zaruri hale getirmektedir. Başka bir deyişle, yeryüzünde canlı hayatının devamının sağlanması için su kaynaklarının havza ölçeğinde yönetilmesi ve sürdürülebilir bir yaklaşımla kullanılması ve korunması gerekmektedir.

Bu amaç doğrultusunda; Türkiye, Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü (SYGM) tüm ekosistem unsurlarını doğrudan etkileyen su kaynaklarının bütüncül havza yönetimi anlayışı ile miktar ve kalite bakımından korunması ve sürdürülebilir, etkin ve verimli kullanımı ile aşırı iklim olaylarından ortaya çıkabilecek zararlarını en aza indirmek amacıyla havza ölçekli yönetim planlarını (Nehir Havza Yönetimi, Sektörel Su Tahsisi, Taşkın Yönetimi ve Kuraklık Yönetimi Planları) ve İçme-Kullanma Suyu Havza Koruma Planlarını hazırlamaktadır.

Suyun doğal sınırı olan nehir havzası ölçeğinde yönetimi, ilgili ve sorumlu paydaşlardan oluşan Havza Yönetim Heyetleri ile birlikte koordinasyon ve işbirliği içerisinde Avrupa Birliği ve diğer uluslararası standartlar çerçevesinde hazırlanan planlar doğrultusunda yürütülmektedir.

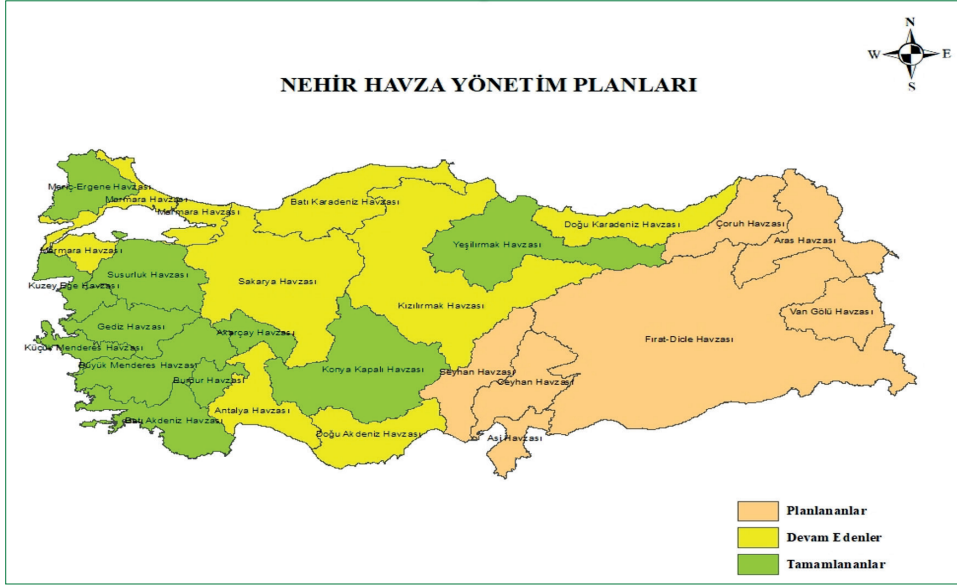
Bu makalede; Nehir Havza Yönetim Planları, Sektörel Su Tahsisi Planları ve İçme-Kullanma Suyu Havza Koruma Planları kapsamında yapılan çalışmalar ve Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu ve Havza Yönetim Heyetleriyle bahse konu planların uygulamalarının nasıl yürütüldüğüne ilişkin bir değerlendirme sunulacaktır.

2. Havza Yönetim Planları

2.1. Nehir Havza Yönetim Planları

Türkiye’de 2013 yılında 25 havzada tamamlanan Havza Koruma Eylem Planları ile havzalardaki temel kirlilik kaynakları incelenmiş, su kalitesinin iyileştirilmesi için başta evsel ve endüstriyel atıksular ile katı atıklar olmak üzere havza bazında alınacak tedbirler belirlenmiştir. Söz konusu planlar temel olarak su kirliliğinin önlenmesini hedeflemekle birlikte iklim değişikliğine dirençliliğin sağlanması için su yapılarının yapılmasını ve ağaçlandırmayı da içeren 15 eylemden oluşmaktadır (SYGM, 2013). Hâlihazırda Havza Koruma Eylem Planları, Avrupa Birliği (AB) Çevre ve İklim Değişikliği Fası’nın kapanış kriterini karşılayacak nitelikte olan Nehir Havza Yönetim Planlarına (NHYP) dönüştürülmektedir. AB Su Çerçeve Direktifi ile tam uyumlu Nehir Havza Yönetim Planlarında (NHYP) su miktarı ve kalitesi birlikte ele alınmakta, su kaynakları yönetilebilir en küçük ölçekte ele alınmakta, başka bir deyişle su kütlesi bazında çalışmalar yürütülmektedir. Su kütlelerinin drenaj alanındaki noktasal, yayılı ve hidromorfolojik bütün baskı ve etkiler belirlenmekte ve yapılan izleme çalışmaları (fiziko-kimyasal parametrelerin yanı sıra mikrokirleticiler ve sucul türlerin de izlenmesi) ile suyun miktar ve kalite durumu tespit edilmektedir. Akabinde, gerçekleştirilen modelleme çalışmasının desteği ile bütün su kütlelerinde iyi su durumuna ulaşılması amacıyla alınması gerekli tedbirler, maliyetler ve bu tedbirlerden mesul kurumlar belirlenmektedir (WFD, 2023).

Havza esaslı planlamanın en üst seviyesi olan NHYP, 11 havza (Büyük Menderes, Susurluk, Konya, Meriç-Ergene, Gediz, Küçük Menderes, Kuzey Ege, Burdur, Batı Akdeniz, Akarçay ve Yeşilirmak) için tamamlanmıştır. Söz konusu yönetim planları Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu’nun 2019, 2020 ve 2021 yıllarında gerçekleştirilen toplantılarında onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Tamamlanan planlardaki tedbirlerin uygulanması Havza Yönetim Heyetleri ve İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları marifetiyle takip edilmekte ve uygulamalara ilişkin ilerleme durumu Ulusal Su Bilgi Sistemi üzerinden 6 aylık dönemler halinde dijital ortamda raporlanmaktadır. Planların uygulanma durumuna ilişkin Havza Yönetim Heyetleri tarafından raporlanan hususlar Havza Yönetimi Merkez Kurulu ve Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu tarafından üst düzeyde değerlendirilmektedir. 6 Havzada (Antalya, Batı Karadeniz, Doğu Akdeniz, Doğu Karadeniz, Kızılırmak ve Marmara) NHYP hazırlanmasına “6 Havzada Nehir Havza Yönetim Planlarının Hazırlanması Avrupa Birliği Teknik Yardım Projesi” kapsamında 13.09.2021 tarihinde başlanmıştır. Sakarya Havzasında NHYP hazırlanması süreci 02.04.2021 tarihinde ulusal bütçe kaynakları ile başlatılmıştır. Tamamlanan, devam eden ve hazırlanması planlanan NHYP’lerin güncel durumu Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Nehir Havza Yönetim Planları (SYGM, 2023)

NHYP'ler kapsamında her bir havzaya yönelik belirlenen tedbirler ve maliyetleri mesul kurumlar tarafından uygulanmaktadır. Bugüne kadar 11 havzaya ait NHYP'ler neticesinde her bir sektöre yönelik noktasal bazda olmak üzere toplam 18.257 tedbir belirlenmiş olup, söz konusu tedbirlerin yatırım maliyeti yaklaşık 40,5 milyar TL ve yıllık işletme-bakım maliyeti ise 1,8 milyar TL'dir.

Tamamlanan planların uygulanması 25 havzada kurulan Havza Yönetim Heyetleri ve 81 ilde teşkil edilen İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları tarafından takip edilmekte ve uygulamalara ilişkin ilerleme durumu Ulusal Su Bilgi Sistemi üzerinden 6 aylık dönemler halinde dijital olarak raporlanmaktadır.

2.2. Sektörel Su Tahsis Planları

Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) kapsamında, havza ve sektörel alt havza ölçeğinde her sektörün (içme-kullanma, çevre, tarım, enerji, sanayi ve havzada öne çıkan diğer sektörler) ihtiyaç duyduğu suyun sosyal, ekonomik ve çevresel yönlerden analizi yapılmakta, belirlenen öncelikler doğrultusunda 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12 ve 18 yıllık sektörel su dağıtım planlaması hazırlanmaktadır.

SSTP'ler, havzalardaki kurum/kuruluşlara, sektörlerle ve ekosisteme normal durumda ve dört farklı kuraklık şartında (hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak) su arzının sağlanması, sulak alanların korunması, çevresel akışın sürdürülebilirliğinin sağlanması, suların

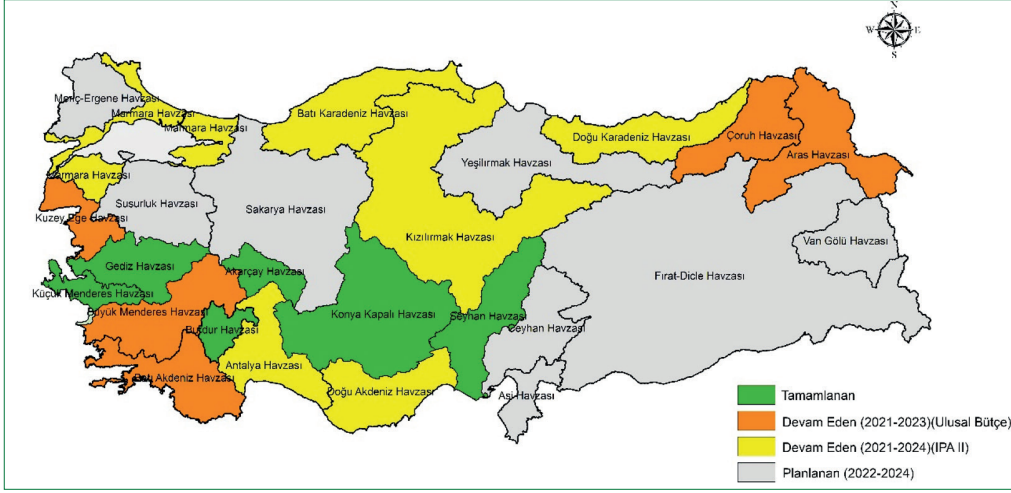
verimsiz kullanımının önlenmesi ve yeniden su kullanımı ile ekosisteme daha çok su verilmesinin sağlanması hususunda destek olmaktadır. İklim değişikliğinin olası etkilerine uyum ve sektörlerin birbirine ve su kaynaklarına olan tesirleri dikkate alınarak su tahsisinin oluşturduğu ekonomik değerler tespit edilmektedir. Ülkemizde hizmete sunulan su potansiyelinin %77'sini kullanan tarım sektörü SSTP'lerde su kaynakları ve sosyo-ekonomik açıdan en önemli sektördür. Tarım sektörüne yönelik bitki deseni optimizasyonu ve sulama-zaman planlaması ile sektörün su ihtiyacı belirlenmektedir. Yaşanması öngörülen kuraklık koşullarında yeraltı ve yerüstü su kaynaklarından daha az su temin edecek üreticilerin üretime devam etmelerinin sağlanması, tarımsal net gelirin artırılması ve milli politikalarla uyumlu önlemlerin alınması hususunda yol haritası belirlenmektedir.

- **Mevcut Durum Analizi:** Havzanın coğrafi konumu, idari yapılanması, fiziki yapısı, hidrojeolojik, ekolojik, iklim ve sosyo-ekonomik özellikleri belirlenmekte, nüfus analizleri yapılmakta, su potansiyeli ve sektörlerin su kullanımları, su kaynaklarının kalitesi ve havzadaki diğer planlama çalışmaları tespit edilmektedir.
- **Sektörel Su Talepleri Analizi:** Havzadaki tüm sektörlerin geleceğe yönelik su ihtiyaçları tespit edilmektedir. Ayrıca tüm sektörlerin mevcut ve gelecekteki su kullanımları doğrultusunda ekonomik analizleri yapılmaktadır.
- **Tahsis Modellemesi:** Projeksiyon yıllarına ilişkin normal durum ve dört farklı kuraklık durumu (hafif, orta, şiddetli ve çok şiddetli) için su tahsis senaryoları oluşturulmaktadır.
- **Sektörel Su Tahsis Planı:** Analiz çalışmalarından elde edilen tüm fiziki, hidrolojik, ekolojik, sosyo-ekonomik, kalite ve miktar verileri değerlendirilmekte; sosyal-ekolojik-ekonomik durum göz önüne alınarak havza su tahsis planı hazırlanmaktadır.
- **Sektörel Su Tahsis Eylem Planı:** Su Tahsis Planı'nın uygulanması ve takibine yönelik ilgili kurum ve kuruluşların yetki ve sorumluluklarının belirlendiği Eylem Planı hazırlanmaktadır.
- **Sektörel Su Tahsis Planı Haritaları:** CBS ortamında üretilen tüm vektör, raster ve tablosal veriler haritalanmaktadır.

SYGM tarafından 6 havzada (Seyhan, Akarçay, Konya, Gediz, Küçük Menderes ve Burdur) çalışmalar tamamlanmış, Su Tahsis Planları hazırlanmıştır. 11 havzada ise çalışmalar devam etmekte olup; 5 havza (Kuzey Ege, Büyük Menderes, Batı Akdeniz, Aras ve Çoruh Havzaları) için ulusal bütçeli projeler, 6 Havza (Antalya, Doğu Akdeniz, Batı Karadeniz, Doğu Karadeniz, Marmara ve Kızılırmak) için ise AB Teknik Yardım Projesi yürütülmektedir. SSTP'lerin güncel durumu Şekil 2'de yer almaktadır.

Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu tarafından onaylanan Bakanlık Genelgesi ile yürürlüğe giren Sektörel Su Tahsisi Eylem Planlarında her sektör için sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşların eylemleri tanımlanmakta olup kurumlardan alınan yıllık raporlama bilgileri ile eylemlerin takibi yapılmaktadır.

Şekil 2. Su Tahsis Planı Projeleri (SYGM, 2023)

6 havzada tamamlanan tahsis planlaması sonucunda 8 milyar m³ mertebesinde kullanılan su ile yaklaşık 11,2 milyar TL gelir elde edilebildiği tespit edilmiş, tahsis planlarına uygun hareket edilmesi halinde ise 7,8 milyar m³ su ile 18,4 milyar TL gelir elde edilebileceği öngörülmüştür. Bu kapsamda, su tahsis planlarının uygulanmasının tüm sektörler bakımından önem arz ettiği değerlendirilmekte olup, uygulanmanın takibinin kolaylaştırılmasına yönelik teknolojik araçlardan daha fazla yararlanılmasına yönelik çalışmalar arttırılacaktır (SYGM, 2023).

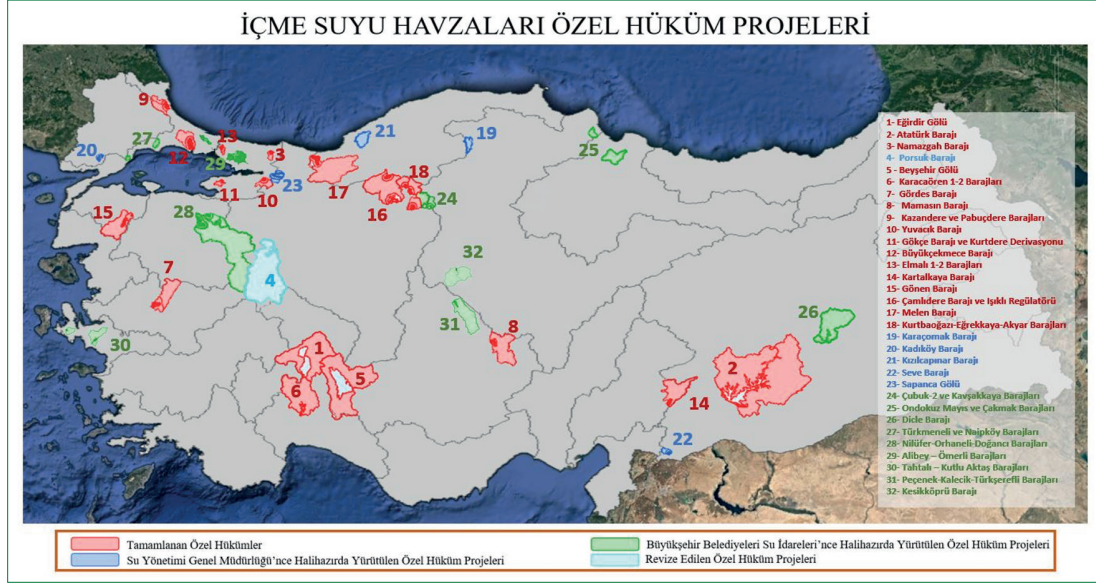
2.3. İçme-Kullanma Suyu Havza Koruma Planları

Türkiye’de içmesuyu temin edilen ve edilmesi planlanan 513 su kaynağı bulunmaktadır. *Hâlihazırda ise işletmede olan 168 adet içme suyu kaynağı* (doğal göl, gölet ve baraj) *bulunmaktadır*. Bu kaynakların, 91 tanesi Büyükşehir Belediyelerinin sorumluluğundadır.

Bahse konu kaynakların kalitesinin ve miktarının korunmasına ve iyileştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik 28.10.2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik kapsamında, içme suyu kaynaklarının havzalarında uyulması gereken genel esaslar ile koruma alanları belirlenmiş olup; koruma alanlarındaki kirletme yasakları ile yapılaşma koşulları hüküm altına alınmıştır. Yönetmelik uyarınca içme-kullanma suyu temin edilen tüm yerüstü suyu kaynakları için içme-kullanma suyu havzaları koruma planlarının hazırlanması gerekmektedir (SYGM, 2023).

İçme-kullanma suyu planları ile havzanın fiziki, jeolojik, hidrolojik, ekolojik ve sosyo-ekonomik özelliklerinin bilimsel verilere dayalı olarak tespit edilerek havzaya özgü koruma alanlarının ve esaslarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bahse konu planların hazırlanması ile içme suyu kaynaklarının kalitesi ve miktarının havza bazında iyileştirilmesi ve sürdürülebilir su kullanımı sağlanabilecektir (SYGM, 2023).

SYGM uhdesinde ve koordinasyonunda 25 adet içme-kullanma suyu kaynağı (Eğirdir Gölü, Atatürk Barajı, Porsuk Barajı, Namazgâh Barajı, Beyşehir Gölü, Karacaören 1-2 Barajları, Gördes Barajı, Mamasın Barajı, Kazandere ve Pabuçdere Barajları, Yuvacık Barajı, Gökçe Barajı, Büyükçekmece Barajı, Elmalı 1-2 Barajları, Kartalkaya Barajı, Gönen Barajı - Kumköy Regülatörü, Çamlıdere Barajı - Işıklı Regülatörü, Melen Barajı ile Kurtboğazı-Eğrekkaya-Akyar Barajları) için 19 adet içme suyu koruma planı yürürlüğe girmiştir. Tamamlanan ve devam eden Özel Hüküm çalışmalarının güncel durumu Şekil 3’de verilmiştir.

Şekil 3. İçme-Kullanma Suyu Havzaları Özel Hüküm Projeleri (SYGM, 2023)

Bununla birlikte, çalışmaları devam eden, Karacamak Barajı (Kastamonu), Kızılcapınar Barajı (Zonguldak), Kadıköy Barajı (Edirne), Seve Barajı (Kilis) ve Sapanca Gölü'ne (Sakarya ve Kocaeli) yönelik çalışmalar Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir. Ayrıca, Çubuk-2 ve Kavşakkaya Barajları, Çınarcık-Nilüfer-Doğancı Barajları, Alibeyköy ve Ömerli Barajları, Naipköy Barajı, Türkmenli Göleti, Çakmak Barajı, 19 Mayıs Barajı, Kutlu Aktaş Barajı, Tahtalı Barajı ve Dicle Barajı için Ankara, Bursa, İstanbul, Tekirdağ, Samsun, İzmir ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyeleri ile birlikte çalışmalar yürütülmektedir.

3. Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu

Türkiye yarı kurak iklim bölgesinde yer aldığından, kullanılabilir su kalitesinin ve miktarının artırılması, su koruma ve kullanma dengesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla ve suyun iyi yönetimi açısından; bütün bakanlık, kurum ve kuruluşların koordinasyon ve işbirliği içerisinde ve ortak bir strateji çerçevesinde hareket etmeleri gerekmektedir (SYGM, 2023).

Su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması maksadıyla havza bazında koruma ve kullanma dengesini esas alan yönetim planlarının hazırlanmasına, yatırımların gerçekleştirilmesine, kısa, orta ve uzun vadede ilgili kurumlarca, hukuki, idari ve teknik alanlarda atılması gereken adımların belirlenmesine ve Çevre ve İklim Değişikliği Fash “Su Sektörü” kapanış kriterleri doğrultusunda koordinasyon ve iş birliğinin sağlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır (SYGM, 2023).

Su kaynaklarının bütüncül havza yönetimi anlayışı çerçevesinde korunması için gereken tedbirleri belirlemek, etkili bir su yönetimi için sektörler arası koordinasyonu, işbirliğini ve su yatırımlarının hızlandırılmasını sağlamak, ulusal ve uluslararası belgelerde yer alan hedeflerin gerçekleştirilmesi için strateji, plan ve politika geliştirmek, havza planlarında kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilmesi gereken hususların uygulanmasını değerlendirmek, üst düzeyde koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak üzere “Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu” (Kurul) 2012 yılında kurulmuştur (Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu, 2021).

Kurulun, Tarım ve Orman Bakanının veya görevlendireceği bakan yardımcısının başkanlığında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, İçişleri, Kültür ve Turizm, Sağlık, Sanayi ve Teknoloji, Ulaştırma ve Altyapı bakanlıklarının ilgili bakan yardımcıları veya görevlendirecekleri ilgili birimlerin genel müdürleri, Strateji ve Bütçe Başkan veya görevlendireceği ilgili birimlerin genel müdürleri, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı ve Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürü, Tarım Reformu Genel Müdürü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü, Bitkisel Üretim Genel Müdürü, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürü, Orman Genel Müdürü, Meteoroloji Genel Müdürü, Türkiye Su Enstitüsü Başkanı, İLBANK A.Ş. Genel Müdürü ve Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri'nin katılımıyla oluşturulmuştur (Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu, 2021).

Kurulun çalışma usul ve esasları, yıllık toplantı sayısı ile toplantı zamanları Kurul tarafından belirlenecek, sekretarya hizmetleri ve alınan kararların uygulanmasının takibi ve koordinasyonu Tarım ve Orman Bakanlığı SYGM tarafından yürütülmektedir. Kurul tarafından ihtiyaç duyulması halinde alt kurul, komite, danışma grupları ve geçici ve kalıcı çalışma grupları oluşturulabilmektedir. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcileri Kurul toplantılarına davet edilebilmekte, alt kurul ve komite çalışmalarında yer alabilmektedir.

Havza ölçekli planları (Nehir Havza, Sektörel Su Tahsisi, Taşkın Yönetimi, Kuraklık Yönetimi) 2019, 2020 ve 2021 yıllarında gerçekleştirilen Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu toplantılarında onaylanarak yürürlüğe girmiş olup, söz konusu planlarda yer alan tedbirlerin uygulanması takip edilmektedir.

4. Havza Yönetim Heyetleri ve İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları

Havza koruma eylem, sektörel su tahsis, havza yönetim, havza taşkın yönetim, havza kuraklık yönetim gibi havza ölçeğinde suyla alakalı yapılan bütün planların hazırlanması, uygulanması, uygulamalarının takibi sürecinde kurumlar arası koordinasyonun sağlanması amacıyla; Havza Yönetimi Merkez Kurulu, Havza Yönetim Heyetleri ve İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurullarının kurulması ve faaliyetlerini sürdürmesine ilişkin usul ve esaslar “Havza Yönetimi Merkez Kurulu, Havza Yönetim Heyetleri ve İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurullarının Teşekkülü, Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Tebliğ” ile düzenlenmiştir (Havza Yönetim Heyetleri, 2019).

“Havza Yönetim Heyetlerinin Teşekkülü, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ”in 18.06.2013 tarihli ve 28681 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanması ile Havza Yönetim Heyetleri (HYH) 2013 yılından itibaren, Tebliğin 20.05.2015 tarihinde revize edilmesiyle teşkil edilen İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları (İSYKK) 2015 yılından itibaren faaliyetlerini sürdürmektedir. Havza Yönetim Heyetlerinin toplantılarına ilişkin görsel Şekil 4’te, Havza Heyetleri/Kurullarına ait görsel ise Şekil 5’te yer almaktadır.

Şekil 4. Havza Heyetleri / Kurulları Toplantıları (SYGM, 2023)

Şekil 5. Havza Heyetleri / Kurulları (SYGM, 2023)

5. Sonuç ve Değerlendirme

Yeryüzünde canlı hayatının devamının sağlanması için su kaynaklarımızın sürdürülebilir bir yaklaşımla korunması ve havza ölçeğinde yönetilmesi gerekmektedir. Politika ve strateji oluşturma, envanter, izleme, planlama, uygulama, denetim, yaptırım ve raporlama gibi unsurları içeren su kaynakları yönetiminin, Ülkemizde bu aşamaları içeren yalın bir yapıya kavuşturulması önem arz etmektedir. Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunmasında doğru veri ile politika ve stratejilere uygun planlama çalışmalarının yapılması elzemdir. Bu amaç doğrultusunda, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü; su kaynaklarının kalite ve miktar olarak, suyu ilgilendiren bütün kurum ve kuruluşlarımızla koordinasyon ve işbirliği içerisinde yönetilmesi hususunda çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Nehir Havza Yönetim Planları, Sektörel Su Tahsis Planları ve İçme Suyu Havza Koruma Planları gibi havza ölçekli yönetim planları hazırlanmaktadır.

Detaylı kalite ve miktar analizleri, yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve iklim değişikliği ile ilgili tahminler dikkate alınarak hazırlanan planlarda, ülkemiz su kaynaklarının geleceği için politika ve stratejilerle uyumlu tedbirler belirlenmektedir.

Su kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımı için havza ölçekli yönetim planlarında yer alan tedbirlerin uygulanmalı, tedbirlerin ve eylemlerin uygulanmasına dair kaydedilen gelişmelerin takibi için bilgi akışının sürekliliği sağlanmalı, uygulamada kaydedilen gelişmeler detaylı bir şekilde değerlendirilmeli ve su yönetimi ile ilgili aksama yaşanan hususlarda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak darboğazların aşılması gerekmektedir.

Havza ölçeğinde çözüme ulaştırılamayan sorunlar ile çözüm bekleyen konular için İl Su Yönetim Koordinasyon Kurulları, Havza Yönetim Heyetleri ve Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu'ndan en etkin şekilde faydalanılmalıdır.

6. Kaynaklar / References

- Havza Yönetimi Merkez Kurulu, Havza Yönetim Heyetleri ve İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurullarının Teşekkülü, Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Tebliğ (2019). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/01/20190118-8.htm> Gönderme (Havza Yönetim Heyetleri, 2019) E.T. 08.05.2023
- Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, (2013). Strateji ve Eylem Planları. Erişim adresi: <https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM/Link/7/Strateji-Ve-Eylem-Planlari> E.T. 08.05.2023.
- Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, (2023). Erişim adresi: <https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM> E.T. 08.05.2023
- Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, (2023). Sektörel Su Tahsis Planları. Erişim adresi: <https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM/Sayfalar/Detay.aspx?SayfaId=10> E.T. 08.05.2023.
- Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, (2023). İçme Suyu Koruma Planları. Erişim adresi: <https://www.tarimorman.gov.tr/SYGM/Sayfalar/Detay.aspx?SayfaId=12> E.T. 08.05.2023.
- Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu 2021/17 Genelgesi (2021). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/08/20210806-13.pdf> Gönderme (Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu, 2021) E.T. 08.05.2023.
- Water Framework Directive, (2023). Overview of Water Framework Directive. Erişim adresi: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en E.T. 08.05.2023.

Yazar Hakkında / About Author

Taner KİMENÇE | Tarım ve Orman Bakanlığı |

taner.kimence[at]tarimorman.gov.tr | ORCID: 0000-0002-6943-0477

13.04.1978 tarihinde Ağrı'nın Hamur ilçesinde doğmuş olup, aslen Ardahan'lıdır. Kabataş Erkek Lisesinden 1994 yılında, İstanbul Teknik Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümünden 1998 yılında mezun oldu. Yüksek Lisansını, İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümünde 2002 yılında tamamladı. Üniversite öğreniminden itibaren 1994-2002 yılları arasında İstanbul'da çeşitli Mühendislik Firmalarında projeci ve çevre mühendisi olarak çalıştı. Askerlik hizmetini Ağustos 2002-Mart 2003 tarihleri arasında Ankara'da yaptı. Temmuz 2003-Ocak 2004 tarihleri arasında İstanbul'da özel bir firma da çalıştıktan sonra 2004 yılında DSİ Genel Müdürlüğüne atandı ve burada 7 yıl görev yaptı. 2011 yılında Bakanlıkların yeniden teşkilatlanması neticesinde kurulan Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Su Hukuku ve Politikası Daire Başkanlığında Şube Müdürü olarak görev yaptı. Akabinde 2014 yılı Ocak ayında Havza Yönetimi Daire Başkanlığında uzman yardımcısı olarak görevine devam etti. 2014 yılının Haziran ayında Su Yönetimi Genel Müdürlüğünde Havza Yönetimi Daire Başkanı olarak atanan Taner KİMENÇE halen bu görevini sürdürmektedir. Ayrıca 2016-2019 yılları arasında Su Hukuku ve Politikası Daire Başkanlığı görevini vekaleten yürütmüştür. Taner KİMENÇE evli ve iki çocuk babasıdır.

Taner KİMENÇE | Ministry of Agriculture and Forestry |

taner.kimence[at]tarimorman.gov.tr | ORCID: 0000-0002-6943-0477

He was born on 13th of April, 1978 in Hamur district of Ağrı province. He graduated from Kabataş Boys High School in 1994 and from Istanbul Technical University, Department of Environmental Engineering in 1998. He completed his master's degree at Istanbul Technical University, Department of Industrial Engineering in 2002. During his university education, he worked as a project designer and environmental engineer in various engineering companies in Istanbul between 1994 and 2002. He did his military service in Ankara between August, 2002 and March, 2003. After working in environmental engineering company in Istanbul between July, 2003 and January, 2004, he was appointed to the General Directorate of State Hydraulic Works (DSI) in 2004 and worked there for 7 years. He worked as Branch Manager in the Department of Water Law and Policy in the General Directorate of Water Management of the Ministry of Forestry and Water Affairs, between September 2011 and January, 2014. He has been appointed as the Head of the River Basin Management Department in the General Directorate of Water Management in June 2014. In addition, he served as Acting Head of Water Law and Policy Department between 2016 and 2019. He is married and has two children.

